

MUISTIO

Projekti **Alajärven kaupunki**
– Keskustan ja lähiympäristön osayleiskaava
– Luoma-ahon teollisuusalueen asemakaava – ERILLINEN MUISTIO

Aihe **Viranomaisten työneuvottelu**
Päivämäärä **5.2.2019**
Aika **13:00-14:15**
Paikka **Alajärven kaupungintalo, hallituksen huone**
Alvar Aallontie 1

Laatija	Päivi Märjenjärvi	
Osallistujat	Vesa Leino	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
	Tanja Västi	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
	Kirsi Haapa-aho	Alajärven kaupunki
	Jouni Hänninen	Alajärven kaupunki
	Pentti Yli-Olli	Alajärven kaupunki
	Sari Palmu	Alajärven kaupunki
	Juha-Matti Märjjarvi	Ramboll Finland Oy/etänä
	Päivi Märjenjärvi	Ramboll Finland Oy/etänä
	Hannakaisu Turunen	Ramboll Finland Oy/etänä

1. Kokouksen avaus

Kirsi Haapa-aho avasi neuvottelun ja totesi läsnäolevat sekä etänä neuvotteluun osallistuvat.

2. Puheenjohtajan ja sihteerin valinta

Sari Palmu valittiin puheenjohtajaksi. Konsultti laatii muistion.

3. Viranomaisneuvottelu

Haapa-aho: ensi viikolla pidetään Keskustan ja lähiympäristön osayleiskaavan ja Luoma-ahon asemakaavan viranomaisneuvottelu, jonka asialista on pohjana myös tälle neuvottelulle.

4. Iso-Räydingin asemakaava

- ei käsitellä tässä neuvottelussa.

5. Keskustan ja lähiympäristön osayleiskaava

5.1 Suunnittelutilanteen esittely

Märijärvi esitteli osayleiskaavaa varten laadittua alustavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Kaava on alkuvaiheessa. Osayleiskaavan tavoitevuosi on alustavasti 2040. Liikenneasiat tärkeitä keskustan osayleiskaavassa. Suunnittelualue kattaa keskustaaajaman ja järven ympäristön. Tavoitteena strateginen osayleiskaava koko alueelle. Tarkoituksena on mm. määritellä keskustan laajentumisalueet asumiseen, teollisuuteen ja palveluille. Lisäksi tarkastellaan rantavyöhykkeen rakentamismahdollisuuksia, laaditaan emätilatarkastelu ja rantaviivamitoitus. Tavoitteena on määritellä, mitkä ranta-alueet asemakaavoitetaan ja laatia yleiskaava muilla ranta-alueilla siten, että rakennusluvut voidaan myöntää yleiskaavalla MRL 72 §:n mukaisesti. Keskustan ja Pynttärin nykyiset osayleiskaavat ovat vuodelta 1984, ydinkeskusta vuodelta 1994. Keskusta-alue on pääosin asemakaavoitettu, lisäksi asemakaavoja Pynttärissä ja Hoiskossa. Ranta-asemakaavoja on joitakin järven itärannalla.

5.2 Viranomaisten kommentit ja keskustelu

Leino:

ELY:n tärkeimpänä tavoitteena valtatie 16 tason säilyttäminen, liittymävälin pitäminen ohjeellisessa 1-2 km. Koko Etelä-Pohjanmaan alueella yleisesti on ongelmana liian suuri liittymätiheys. Maankäyttö tulisi suunnitella siten, että valtatielle syntyy mahdollisimman vähän häiriöpisteitä. Valtatie 16 ei kuulu runkoverkkoon, mutta valtatie suunnitteluperiaatteet tulee huomioida.

Vanhoissa kaavoissa on eritasoliittymävaraukset Alajärventien ja Kt 68 liittymissä, mutta niiden toteuttamiseen ei todennäköisesti ole rahaa. Periaatteessa tavoitteena pitäisi olla valtatie nopeusrajoituksen nostaminen 100 km/h, mutta se edellyttäisi käytännössä eritasoliittymää ja mahdollisen uuden teollisuusalueen liittymään vähintään kanavointia. Liittymät sijaitsevat kuitenkin liian lähellä.

Märijärvi:

Osayleiskaavan liikenneselvityksen lähtötietoina on kartalle koostettu liikennemäärät ja -nopeusrajoitukset, ongelmalliset kohteet, käynnissä olevat hankkeet ja tulevaisuuden tarpeet. Valtatiellä ajonopeus on 100 km/h keskustan sisäänajotien ja Hoiskon välillä ja muuten 80 km/h suunnittelualueen kohdalla. Vuonna 2011 Talentekin aikaan Mikko Uljas on tutkinut vaihtoehtoja teollisuusalueen uudelle tielle valtatieltä. Uusi tie on huomioitu myös keskustan rakennemallissa vuonna 2012 ja yhteystarve tuotu esille tämän kaavan tavoitekeskusteluissa. Eritasoliittymästä ei ole tämän kaavan tavoitteena toistaiseksi puhuttu. Kantatien 68 pohjoisosa on koettu ongelmalliseksi, 80 km/h alue ja suorita tonttiliittymiä. Kaavoituksen yhteydessä yritetään etsiä ratkaisuja liikenneturvallisuuden parantamiseksi kokonaisuutena. Onko ELY:llä ollut kantatie 68 esillä?

Leino:

Kantatien 68 osalta nähdään, että maankäyttö tukeutuu suoraan kantatiehen, jolla on 80 km/h nopeusrajoitus. Jotta yhteys saataisiin kantatietasoiseksi ja liikenneturvallisuustilanne paranisi, yksityistiejärjestelyjä tulisi suorittaa. ELY:llä ei ole kuitenkaan tällä hetkellä näköpiirissä kantatien parantamista, mutta kaavassa on nyt mahdollisuus tehdä

maankäyttöön liittyviä ratkaisuja. Ei ole tavoitteiden mukaista, että maankäyttö tukeutuu suoraan kantatiehen.

Onko osayleiskaava-alue Hoiskon pohjoispuolella rajattu asutuksen tiivistämisen kannalta? Valtatien 16 pohjoispuolelle ei tule osoittaa uutta teollisuutta tai muuta rakentamista, joka lisäisi liikkumistarvetta valtatie yli, koska ei ole rahaa tehdä eritasoratkaisua jalankulkijoille ja pyöräilijöille.

Märijärvi:

Tavoitteiden koontivaihe on meneillään, Hoiskon pohjoispuolelle ei ole esitetty vielä tavoitteita. Hoiskossa valtatie pohjoispuolella rajaus käsittää kyläaluetta.

Märjenjärvi:

Aluerajaus on otettu mukaan myös liikennetarkastelujen vuoksi.

Märijärvi:

Tiedossa olevien tavoitteiden mukaan teollisuutta on tarkoitus täydentää ensisijaisesti Hautasenkydön alueella. Kaartusentien kohdasta on Mikko Uljaan kanssa keskusteltu, nykyään porrastettu liittymä, mutta mahdollisesti on tarpeen tehdä jotain.

Turunen:

Aiemmin on ollut jo puhetta koko Kaartusentien tason nostamisesta. Liittymästä ei ole ollut puhetta.

Hänninen:

Kaartusentien kohdalla ollut puheissa jo kauan sitten risteyssilta, toisena vaihtoehtona sisääntulo eritasona. Kaartusentiellä nykyään porrastus, ei kanavointia, joka on turvallisuuden kannalta huono. Liikenneselvityksessä voisi miettiä, mikä olisi turvallinen ratkaisu.

Leino:

Kaartusentien liittymään on aiemmin ajateltu risteyssiltaa, koska suurin osa liikenteestä on menossa keskustaan. Rahaa sen rakentamiseen tuskin löytyy, joten sille ei ehkä voi tehdä mitään.

Märijärvi:

Kaartusentie liittyy valtatiehen suunnittelualueella, mutta laajemmin sitä ei ole sisällytetty suunnittelualueeseen. Kaartusentien suuntaan ei ole suunnitelmissa isompaa maankäyttöä. Kyläalueiden täydentyminen jatkuu varmaan. Onko kaupungilla tiedossa, onko kaupungin pohjoispuolelle haettu viime aikoina rakennuslupia.

Palmu:

Ei ole tiedossa. Ei ole ollut suunnittelutarveratkaisuja tms.

Hänninen:

Vimpeliläiset käyttävät tietä paljon, koska on lyhin reitti sinne.

Palmu:

Myös Lakeaharjulle kuljetaan paljon Kaartusentien kautta Alajärveltä.

Turunen:

Ongelmakohdista Vanhatien varressa keskisaarekkeiden tarve päiväkodin kohdassa mm.

Pentti Yli-Olli:

Pynttärissä Suopurontien kohta on mainittu Liitu-suunnitelmassa ongelmallisena.

Turunen:

Koskenvarren pyörätien rakentaminen vireillä. Liikenneturvallisuussuunnitelmassa esitetty 1,3 km pitkän osuuden rakentamista.

Leino:

Tarvitaanko kaavaan näitä pyörätien tietoja? Pyörätie tulee varmaan pitemmällekin, onko tarkoitus viedä kaavaan nyt vireillä olevat vai huomioida suunnitelmatkin?

Märijärvi:

Mikäli pyörätie on jo suunniteltu ja päätetty toteuttaa, niin voidaan osoittaa nykyisenä pyörätienä yleiskaavassa. Uudet pyörätietarpeet esitetään usein eri merkinnällä.

Kaavoitus on vielä osittain aloitusvaiheessa ja osittain on jo edetty tavoitevaiheeseen, selvitykset ovat käynnissä, osin jo tehty. Tavoitteiden ja selvitysten pohjalta tehdään rakennemallitarkastelu. Tarkoitus on pitää ensimmäinen infotilaisuus keväällä, luonnos syksyllä, ehdotus ensi vuoden keväällä, hyväksyminen syksyllä 2020.

Haapa-aho:

Osayleiskaavan tavoitevuodeksi on ajateltu vuotta 2040, suunnataan katseita tulevaisuuteen ja maankäyttöä sekä aluevarauksia tutkitaan sitä ajatellen.

Leino:

Valtateiden liittymätiheys liian suuri, kaavoissa huomioitava, että saataisiin valtatieasoisiksi. Kaartusentiestä ei voi sanoa mitään. Sisäänajotiellä ja Hoiskossa maakuntakaavassa eritasoliittymä. Teollisuuden sisäänajotie on 100 km/h alueella ja liian lähellä sisäänajotien liittymää, vain 700 m. Kaavallisesti olisi huono ratkaisu osoittaa eritasoliittymä, jos nopeutta ei voisi kuitenkaan nostaa uuden liittymän läheisyyden vuoksi. Ajoajassa ei isoa eroa, vaikka kiertää nykyisen liittymän kautta. Teollisuusalueen parikymmentä tonttia ei riitä perustelemaan uutta liittymää.

Märijärvi:

Valtatieverkon suunnitteluperiaatteet tiedossa. Tullaan kokonaisuutena tarkastelemaan ja liikenteellinen selvitys on tekeillä. Kerätään tietoa ja käydään erillisiä neuvotteluja, mitä eri vaihtoehtoja on käytettävissä. Keskusteluja tarkoitus käydä kevään mittaan ja syksylläkin. Tavoitteena tarkoituksenmukainen kokonaisratkaisu, joka huomioi liikenneturvallisuuden ja -sujuvuuden ja maankäytön tarpeet.

Leino:

ELY:n liikennevastuualueen kanssa neuvottelutarpeista on jatkossa syytä ottaa yhteyttä Anu Schulte-Tiggesiin. Eri vaihtoehtoja kantatielle on hyvä tutkia. Kantatielle ollut mahdollisesti 1990-luvulla jotain suunnitelmia.

Pyörätien pisteviiva Koskenvarrentien varressa syytä esittää Väärämäentien liittymään asti. Kaavan hyväksymisvaiheessa ei ole vielä toteutunut kokonaan, mutta ensimmäiseen siltaan asti.

Märijärvi:

Rakennemallissa esitetty sillan rakentamisvisio saareen, Pekkolan niemestä tai Pynttärin suunnasta, ja saari pysyvään ja loma-asumiskäyttöön. Luontoselvityksen mukaan alueet

arvokkaita luontokohteita. Tällä hetkellä ei ole maankäytöllistä tarvetta osoittaa siltaa saareen. Myös aiemmin laadittuja rakennemalleja päivitetään kaavaa varten. Saarivisio karsiutuu todennäköisesti pois kustannussyistä. Saari suurelta osin seurakunnan omistuksessa.

Palmu:

Saarisillasta ei ole puhuttu kaupungilla, ei varmaan tarvetta.

Leino:

Alajärventien liittymistä suurin osa asemakaavassa, onko Alajärventien katuliittymiin tulossa muutoksia?

Märijärvi:

Rakennemallivaiheessa tiedetään tarpeet paremmin. Tässä vaiheessa ei ole tiedossa.

Hänninen:

Jos valtatielle 16 ei saada liittymää, niin keskustan läpi hankalaa kulkea rekoilla. Rekat ongelmissa mm. mäkien vuoksi. Kuopiontiellä kaksi liittymää.

Yli-Olli:

Mikäli teollisuusalue kasvaa, uusi tieyhteys tarpeen, koska ongelmia on sujuvuuden kanssa jo nyt.

Hänninen:

Liikenne ruuhkautuu Alajärventiellä. Teollisuustien liittymässä mm. on ongelmia pituuskaltevuuden vuoksi ja vasemmalle kääntyminen on ruuhka-aikaan vaikeaa, rekkoja saattaa kertyä pitkä jono.

Haapa-aho:

Ongelmallisia kohteita jo nyt, saati sitten kun liikennemäärät kasvavat.

Hänninen:

S-marketin kaavan yhteydessä liikenneympyröitä tutkittiin ja rakennettiin. Ovat olleet tarpeellisia ja toimivia.

Leino:

Alueella nyt kolme kiertoliittymää. Maantie on tarkoitettu pitkäaikaiselle liikenteelle. ELY on valinnut maantien 7120 pidettäväksi maantienä. Suurin osa Alajärventien liittymistä on asemakaavassa LT-alueena. Uusia liittymiä Alajärventiehen harkitaan osayleiskaavan yhteydessä sen mukaan, mihin maankäytön painopisteitä voisi tulla. Maantiellä tulee harkita tarkkaan kiertoliittymien määrää, koska siinä on tarkoitus priorisoida pitkäikäisen liikenteen sujuvuutta, kun taas kiertoliittymä on kaikille suunnille tasapuolinen.

Hänninen:

Nykyisistä liittymistä kiertoliittymät toimivat hyvin, odotusaika ei ole niin suuri.

Haapa-aho:

Välityskyky paranee kiertoliittymillä.

Leino:

Hct-rekat pitäisi testata talvella, kuinka mahtuvat, koska auraspenkat kaventavat ajouraa.

5.3 Sovitut asiat ja jatkotoimenpiteet

Huomioidaan edellä mainitut kommentit liikenneselvityksen ja osayleiskaavan laatimisessa.

Liikenneselvityksessä huomioidaan valtatie ja kantatien suunnitteluperiaatteet ja maankäytön tarpeet ja tutkitaan mahdolliset vaihtoehdot liikenneverkolle ja liittymäratkaisuille. Lisäksi huomioidaan uusien teollisuusalueiden laajuus ja sijainti, teollisuusalueen liikenne nykytilanteen ongelmat tiedostaen.

Osayleiskaavan liikenneselvityksessä voidaan lisäksi huomioida muita havaittuja ongelmakohtia koko suunnittelualueen rajauksen sisäpuolella mm.:

- Kullanmutkan päiväkodin keskisaarekkeellinen suojatie
- Suopurontien keskisaarekkeellinen suojatie, Pynttäri
- Koskenvarrentien jkpp-tie, rakenteilla, voidaan merkitä kaavaan olemassa olevana Kurejokeen asti (tarve Väärämäentien liittymään asti, mutta on kaava-alueen ulkopuolella)

6. Luoma-ahon teollisuusalueen asemakaavan muutos ja laajennus

- Erillinen muistio.

7. Neuvottelun päättäminen

Neuvottelu päätettiin klo 14:15.

Muistion laatijat:

Ramboll Finland Oy

Juha-Matti Märijärvi

Päivi Märjenjärvi